

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. - Broj 6.

Ljubljana,
5. februara
1931.

Izlaže svakog četvrtika • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon broj 2543 • Račun kod poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku

Nakon društvenih skupština

U toku meseca januara održane su glavne skupštine naših društava. Društvene uprave iznele su na ovima rezultate svoga rada i pokazale postigнуте uspehe u zadaćama, koje su im bile stavljenе u dužnost u času preuzimanja njihovih časnih, ali nadasve odgovornih funkcija.

Po prvi put u Sokolu kraljevine Jugoslavije pretstavile su se tada društvene uprave svojem najširem forumu, koji je imao da oceni njihovo delo. I nije to samo jedan formalan čin, kojim se imalo tek da zadovolji zahtevima postojećih društvenih pravila. Neosnovano, krivo i skroz pogrešno bilo bi shvatanje i tumačenje, da glavne skupštine naših jedinica u oceni bilance društvenog rada, a koje im polažu njihove uprave, nemaju nikakove faktične ingenerije ni prava, jer da su ovi najširi forumi sokolskih jedinica samo savetodavni organi. Ne, jer princip sokolskog bratstva, jednakosti i slobode isključuje takovo mišljenje, a tako isto načelo: celina sve — pojedinac ništa, ima ovde svoju najjaču osnovu. Nije Sokolstvo ni sokolski rad samo od nekolicine i za nekolicinu; Sokolstvo obuhvata čitavu zajednicu i kao opštvo narodna ustanova ceo narod. Sokolski rad, dakle, namenjen je opštaj koristi zajednice — našemu narodu.

Iz ovoga gledišta, oni dakle, kojima je povereno provadjanje sokolskog rada, i stavljeni u dužnost da ga što uspešnije izvedu — baš uspeh im se i stavlja u dužnost — istim faktom vezani su i moralnom odgovornošću pred onima od kojih su primili te dužnosti, kao i pred onima podjednakim, u čiju korist imaju da provedu povereno im delo, a kojeg su se dragovoljno sami prihvatali. Za rad, koji direktno tangira interes društva, odgovorni su, dakle, prvenstveno čitavom svojem društvu. I jer ti pojedinci — funkcioneri — klazeći na delikatne položaje primaju sa ovima i sve dužnosti dragovoljno, iz ljubavi, nesobično i iskreno — sokolski — njihova vlastita savest ima da im bude i kao ljudima najstroži sudija. Ta to je u bistu čistih karaktera, to je shvatanje sokolskog odgoja, to je postulat sokolskog morala i etike.

Naglasili smo — a to je sokolska naukovna dogma — da Sokolstvo ne može biti domena nekolicine, jedne klase, staleža, partie ili slično, ono po svojoj biti ne može da bude tvorevina oligarhijskog sistema, plutokratsko-aristokratska i patricijske »plave krvic. Po načelima sokolske demokracije, Sokolstvo je svojina čitavog naroda, bez razlike vere, spola i staleža, ali ono mora da bude aristokracija duha našeg naroda, pretstavnik njegovih najviših odlika, najplemenitijih osobina, ono u sebi ima da utelovi i udruži najpozitivnije kvalitete čitavog jugoslovenskog — i kao sveslovenska ustanova — čitavog slovenskog naroda.

Stupivši dakle u sokolsku zajednicu, moramo kao njeni članovi biti načito ponosni, ali i načito svesni svojih velikih sokolskih dužnosti. Treba da budemo svesni, da je od našega rada, od rada svakog pojedinca, uvezan uspeh i napredak u prvom redu našeg vlastitog društva, a time onda i čitave naše sokolske zajednice. Vrednost našim jedinicama daju svojim radom pojedinci, i zato — želimo li razvoj i napredak svoga društva, a time i našega Sokolstva uopšte — moramo u naše redove prikupiti sve ono, što je najbolje, najvršnjima pak poveriti odgovorne funkcije.

Sokolska društva najbitniji su elementi naše organizacije i ona svojim radom treba da jugoslovenskom narodu budu najsajnija luč u traženju daljnijih puteva ka još boljoj narodnoj budućnosti. I zaista biće, ali najpre i sami moramo da sve svoje fizičke i moralne sposobnosti razvijemo do najvišeg stepena da ojačamo i uzdignemo svoju sokolsku svest, koja se baš najbolje zrcali u tačnom, savesnom i požrtvovnom vršenju svojih sokolskih dužnosti. Bez svesti i osećaja dužnosti i odgovornosti, svaki je rad iluzoran, užaludan i u svakom slučaju negativan. Razvijena svest dužnosti u sokolskom radu stvara sklad, jača i podržava osećaj jednakosti, uzajamnosti i bratstva, ona je prvi preduslov svakog uspešnog delovanja.

Vidimo da Sokolstvo u našem gradu užima sve više maha i da živim tempom zahvata njegovu dušu i srce.

To je i prirodno, jer je ono od ikona svoga sraslo s narodom, ono se je iz njega porodilo. Redovima našega članstva danomice pridolaze mnogi novi pripadnici, oduševljeni i zagrejani sokolskom idejom. Ima među ovima, moguće, i onih sa krivim shvatanjem i pojmovanjem Sokolstva i sokolskog rada, ima ih, koji svojim pogledima ne mogu da obuhvate široki horizont visokih sokolskih težnja. Životne prilike, moguće, nisu im bile sklene niti im je bila dana mogućnost da bistrim i dubokim pogledom svojih duševnih očiju ugledaju sjaj sokolske ideje. Ali snaga i veličina sokolske ideje raspršiće tminu pred njihovim duševnim očima, a iz njihovog srca otstranicu svaku klicu negativne vrednosti i prizvesti ih pravoj sokolskoj svesti. Međutim, budnim okom treba da pazimo, da se pri ovom bujnom cvetanju sokolskog stabla ne pojave kakve štetne i kakovitne nametnici. Pod sokolskom košuljom treba da se oseti kucaj čestitog sokoškog srca, iskrenog i otvorenog, jer u Sokolstvu nema mesta skrivenim mislima! Vodeni geslom: ni koristi ni slave, sav naš rad ima da bude posvećen našoj opštjoj zajedničkoj stvari; to ima da bude užvišena žrtva Sokolstva za dobro svoga naroda i svoje otadžbine.

Nesto smo se udaljili od našeg predmeta o glavnim skupštinama naših društava. Da, ali samo prividno. Smatrali smo potrebitim da učinimo neke poante, da naglasimo i istaknemo izvesne misli baš u času, kada novi upravni odbori primaju vodstvo svojih društava, primajuće se time dragovoljnu dužnost i potpuno svesni odgovornosti, koje im te dužnosti nameću i kada našim redovima prilaze brojni novi članovi. Nove uprave trebaju da društvenom radu u novoj godini podadu smernice i inicijativu, i očartaju puteve, kojima treba da se krene. Upoznavati sa svim manama i nedostacima, koji su se ukazali u prošloj godini, nove društvene uprave imaju prvu dužnost da sve, što se pokazalo slabim i nevaljanim, svim silama otrbrane i da društveni rad unaprede u svakom pogledu, ne prezazući od žrtava, ne štedeći napore, učajući pri tome sve svoje najbolje sile i sposobnosti, ljubav i sasopstvo. Ne ostajati samo na lepim rečima od zgodе do zgodе, već istinskim radom uvek i posvuda najgorljivije promicati visoki cilj našega Sokolstva. Prema načelu večnog pokretanja i večnog nezadovoljstva sa postignutim, naša nastojanja treba da teže uvek i uvek ka višem i boljem. Uvek napred — ni koraka natrag! Pa i u prilikama jačih i nenadmašivih sile, ne dati da društveni rad opadne, zadržati ga barem na postignutoj visini.

Treba istinski ispitati sve uzroke, koji su prečili i kočili društveni rad u tehničkom i prosvetnom pogledu, derati i usavršiti administrativnu stranu. U prvom redu svim silama omogućiti sokolsku telovežbu u — prema prilikama i mogućnostima kraja — najpogodnijim higijenskim prostorima, urediti dakle vežbaonice i vežbalista, upotpuniti ih sa potrebitim vežbačkim oruđem, uopšte stvoriti sve moguće, da se da se osnovica sokolskog rada — telovežba — razvija u svim granama što potpunije. Za vodstvo ovog dela sokolskog vaspitanja potrebiti su dobro izvežbani i stručno spremni prednjaci; bez ovih svaki rad je užaludan, pa je suvišno isticati, što je u ovom pogledu potrebito da se učini.

Sokolski rad vrši se uporednim vaspitanjem duše i tela. I sokolsku vaspitanjem treba da se uvek bude sveži izvor telesnih i duševnih snaga podjednako, i tek onda će ona u narodu pravilno vršiti svoj zadatak, koji je i namenjen. Sokolana treba da bude žarište nacionalne svesti, iz neje treba da izlaze najbolji i najsvesniji sinovi našega naroda.

Pa i administrativni rad u našim jedinicama treba da bude potpuniji i savršeniji. Tačnost, ekspeditivnost i savršeno izvršavanje svih direktiva i uputa, koje dolaze sa viših strana — bilo to župa ili Saveza — glavni su uslovi jednog pravilnog društvenog delovanja.

Vidimo da Sokolstvo u našem gradu užima sve više maha i da živim tempom zahvata njegovu dušu i srce.

funkcionisanja. I u tome se čituje ona toliko potrebna sokolska dragovoljna disciplina svakoga pojedinca napram samomu sebi. Ako sam nisi redovit ni disciplinovan, ne možeš to ni od drugoga tražiti. Nisu sokolske funkcije radi položaja, titulusa i časti, one sa sobom vezuju — što više one znače — same dužnosti, koje treba apsolutno i bez izgovora najsavsesnije izvršavati. Tko toga ne može ili neće da shvati, neka se radije sam makne. Ne može se dopustiti, da u upravama naših društava sedi i do četvadeset članova sa svim mogućim funkcijama, ili bolje rečeno titulama ovih, a da čitav društveni rad stoji na ledima trojice ili četvorice ljudi. Ako poneki i dodu slučajno na društvene sednice toliko da »prodru vreme« upuštaju se onda u visoka razlaganja i često u kritike, da kako, nestručne i prazne. Slučaj je, da baš ovni, koji imaju mnogo ističu, što bi i što nebi trebalo, upravo oni ne udovoljavaju svojim najelementarnijim sokolskim dužnostima. U upravama sokolskih društava treba da sede pravi i svesni Sokoli, a ne da se nalaze bezsadržajne reprezentance. Društva, koja su na ovaj način vodenja, daju nam veoma slabu sliku svoga rada, ona su samo figurativa, koja sav svoj rad temelje i pokazuju od zgodе do zgodne na vanjskom efektu, paradno. Ovo, što je rečeno za društvo kao takovo, vredi i za svakog pojedinca. Kažešmo to otvoreno i u najboljoj nameri, iskreno, bratski — sokolski.

U istinskom i pravom radu, mogu da se oproste greške počinjene u dobroj veri. Nikako pak ne mogu se opratići propusti primarnih dužnosti, bilo člana kao pojedinca, bilo društva kao celine. Plaćanje članarine, župskih prinosa, saveznog poreza i — što je još uvek toliko bolno mesto na našem telu — slabo shvatanje i podupiranje sokolske štampe, sve su to obaveze moralne i materijalne prirode, kojima svaki pravi Soko mora neizostavno da udovoljava. Ta, braćo, barem u ovome treba pokazati svoju sokolsku svest, barem u ovome, ako inače vas prilike preće, da aktivnije saradujete na širokom sokolskom polju!

Ako ponosno ističemo svaki naš uspeh i to jedino u cilju da nas sokoli i bodri na veća i trajnija dela, ne smemo dakle preći preko naših nedostataka i mana, već treba da ih otvoreno priznamo, da upremo prstom u nje, da ih dobro uočimo, da bi ih se uspešnije znali lišiti. Errare humanum, sed in errore perseverare inhumumanum est! Grešiti je ljudski, ali ustrajati u pogreši to nikako nije ljudski, veli poslovica — nije sokolski, velimo mi. Kao članovi velike slovenske sokolske zajednice, Sokoli treba da u svem svom životu — javnom i privatnom — budu primjeri svih odlika i vrlina. Moralni život ne sme da se javlja samo u rečima, on mora u najvišem stepenu da bude istinski sadržaj, bit sokolske duše. To traži dostojanstvo sokolske misli. Pri vaspitanju u tom pogledu treba posvećivati najveće pažnju i pokazati ličnim primerima, jer verba volant, exempla trahunt — reči leti, primeri vuku. I medusobno vlađanje Sokola treba da bude puno takta, ljubavi i poštovanja, a to naročito obziro na braću i sestre, koji su tek pristupili našim redovima. Pazite, da ni trunkom ne pozledite njihove osećaje, poštujte svačije uverenje!

Istiće se uvek a nije suvišno ni sa da, da svu mi treba da žrtvujem sve svoje sile našoj omladini, toj vesniči naše bolje narodne budućnosti. Za nju nijedna žrtva nije prevelika, nijedan rad sa ma kako velikim uloženjem napomena nije niči u tom pogledu biti užaludan. I baš ovu granu sokolskog vaspitanja treba svim silama razviti, manje ili više ona je dosada bila napušтана i zakrđljavila. Sokolana treba da uvek bude sveži izvor telesnih i duševnih snaga podjednako, i tek onda će ona u narodu pravilno vršiti svoj zadatak, koji je i namenjen. Sokolana treba da bude žarište nacionalne svesti, iz neje treba da izlaze najbolji i najsvesniji sinovi našega naroda.

Društvene skupštine nadalje po kazale su mnogim primerima, da u našim žilama teče prava sokolska krv, da u našim srcima veje pravi sokolski duh, koji narodu daje muško lice i veliku slovensku nacionalnu dušu. Mora se priznati, da su u jednoj godini rada naša društva učinila veliko delo

u pogledu preokreta u mišljenju našega naroda, u pogledu njegovog nacionalnog preporda. I mi smo na to naročito ponosni, što svoju nacionalnu dužnost u tom pogledu vidno i uspešno provodimo. U tome se zrcali naša snaga, koja teži za što čvršćom i potpunijom izgradnjom naše narodne i državne celine. To je uspeh ideje, velike sokolske ideje, koja podržava zgradu našeg radinog nastojanja,

Zupski izaslanici na glavnim društvenim skupštinama imali su prilike da vide sliku dosadanju rada svojih društava. Na temelju toga i stečenih iskustava, župske uprave znače da izrade program i podadu nove inicijative i direktive daljinjem radu, kako bi se postigao pun, svestran i još jači razvoj i napredak u svim granama sokolskog života.

Posmatrajući objektivno bilancu dosadanju rada, gledajući je u pravom i istinskom svetu, bez preterivanja slabog i dobrog, mi ćemo kao dobro Sokoli uvek naći nove pobude i nove motorne snage u Tyrševu zapovedi većnog kretanja i nezadovoljstva, stremeći jedino i uvek ka još višem; boljem i savršenijem.

Za naše Sokolstvo treba da žrtvujemo i damo sve, malo i polovično ne znači ništa! Naše Sokolstvo gradi novi svet živih duša, poletnih i vedrih, i što treba odsada još jači neglašavati, da nas čuje cela zemlja, koja je naša i za koju radimo — naše Sokolstvo stvara nove generacije luđoša nepatrvene jugoslovenske misli i živi lanac u kolu bratstva slovenskih naroda.

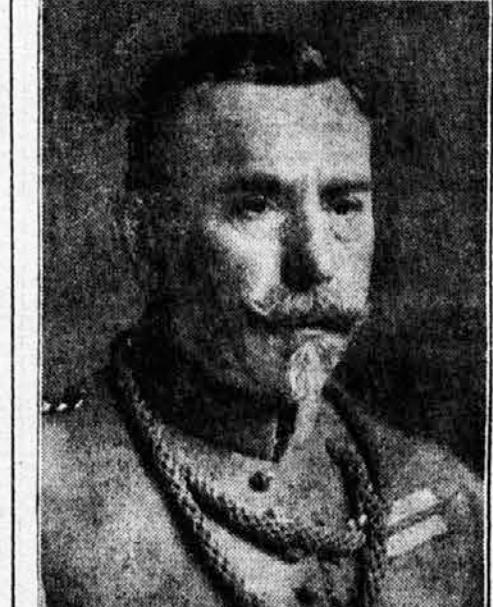
Tako smo radili, radimo i radćemo!

Razgovor sa br. dr. J. E. Scheinerom, predsednikom Slovenskog Sokolstva

Snaga Slovenskog Sokolstva — Sokolske zadaće — Usposlene na list »Sokol« — Tyrševa smrt — Sokolska kriza — Sletski rad u godini 1932. — Dalje na veseli put — Raslemo, jačamo se!

Pod gornjim napisom donosi češki list »Venkov« iz pera br. Jar. B. Zýke sledeći članak:

Značajna je bila nedavna sednica Saveza »Slovensko Sokolstvo« u Pragu, kojoj je posle svog ozdravljenja pretesdayao sam starešina Saveza »Slovensko Sokolstvo« i Čehoslovačke Obce Sokolske dr. J. E. Scheiner, koji se je sada za stalno vratio u Prag i sokolskom radu. Bila je to opet radosna vest, jer se je u Tyrševom domu raspravljalo o raznim pitanjima, koja se odnose na razvoj slovenskog Sokolstva, nadalje rešavanje raznih zadaća čehoslovačkog Sokolstva i o IX. svesokolskom sletu u Pragu god. 1932.

Brat dr. Josip Scheiner

Poznato je, da je dr. J. Scheiner sarađivao već kod svesokolskog sleta god. 1882., koji je organizovao dr. Miroslav Tyrš na Streleckom ostrvu i da je posle dr. Tyrša dugo godina uređivao mesečnik »Sokol«.

Za vreme sedničke pauze stavio sam starešini dr. Scheineru više pitanja, na koja je rado odgovarao. Videlo se, da je i za vreme više od trogodišnje bolesti stalno pratilo sokolski život i na kraju predati u štampu. U mnogim slučajevima morao sam se obratiti sa pitanjima na dr. Tyrša, što je bilo sve teže, jer je dr. Tyrš više puta bio bolestan, zbog čega je boravio van Praga. Hodao sam sa korekturom u njemu, dok mi nije sasvim poverio uređivatelj. Kako sam bio u doba njegove smrti, još maloletan, to nisam mogao da se primi odgovornog uređivatelja, za što je dao svoje ime br. Jaroslav Stybil. Tek posle njegove smrti god. 1887. počeo sam fungirati i kao odgovorni uređivatelj, što sam bio kroz tri deset godina.

— Sećas se Tyrševe smrti?

— O dojmovima, koje je smrt dr. Tyrš na mene ostavila a naročito o dojmovima, koje je ostavio na mene pogreb njegov u Tirolu i prenos njegovog srca u domovinu, napisao sam pre nekoliko meseci članak u »Sokolu«.

— Tvoji daljnji literarni radovi?

— Redakciju telovežačkih, odnosno sokolskih stvari u »Naučnom planu«, vodio sam od prvog početka do konca, kod česa sam skupio mnogo materijala za moju »Sokolsku enciklopediju«. Do izdanja

SLOVENSKO SOKOLSTVO

† Brat dr. Kazimierz
Czarnik

Dugogodišnji starešina »Sokola« — Czarnicki u Lwou, bivši zamenik starešine Poljskog Sokolskog Saveza i starešina Malopolske dječljice (župe), br. dr. Kazimierz Czarnik umro je u Lwou 12. januara o. g. Brat Czarnik bio je odličan sokolski radnik, čiji će gubitak poljsko Sokolstvo teško osećati. — Saradivao je i kod osnivanja Saveza »Slovensko Sokolstvo« god. 1925. u Varsavi u domu br. Adama Zamysłowskog. Njegov potpis nalazi se na ustanovnoj listini i na proklamaciji. — Kod potrebe Saveza SS zastupao je br. Adam Zamysłowski, koji je u ime svega slovenskog Sokolstva položio i venac sa napisima sviju Saveza — članova SSS. — Prerano umrlog brata Czarnika obdržaće celo slovensko Sokolstvo u najlepšoj uspomeni.

Skupština ruskog Sokolstva

Savez ruskog Sokolstva u inostranstvu održao je svoju glavnu skupštinu krajem decembra u Pragu. Za starešinu izabran je bivši starešina ruskog Sokolstva u Rusiji br. Gžickij, koji sada stalno boravi u Nizzi. Za I. zamjenika starešine i načelnika izabran je br. Manohin, za II. zamjenika i predsednika prosvetnog odbora br. Viničuk. Savez ruskog zagraničnog Sokolstva broji nekoliko pokrajinskih saveza, od kojih je i jedan u Jugoslaviji, sa sedištem u Beogradu. Sedište Saveza biće kao i dosada u Pragu. IX. svesokolski slet god. 1932. posetiće rusko Sokolstvo korporativno. Nastupiće sa mostalno u glavnim sletskim danima. Na skupštini je bilo i zaključeno, da ruski otcevi kod čehoslovačkih sokolskih društava postaju samostalna društva. Bivši starešina br. dr. Vergun preuzeo je uredništvo saveznog glasila »Vesnik ruskog Sokolstva«.

Da li Sokolstvo opada?

U Čehoslovačkoj pa i kod nas se mnogi naši neprijatelji tajno i javno raduju, da Sokolstvo brojno opada. Kako je kod nas u Jugoslaviji, pokazala je statistika u prve decembarskom broju našeg lista. Da pak Sokolstvo i u Čehoslovačkoj raste, najbolji je

dokaz, da je samo župa Barakova u prošloj godini narasla za 1075 pripadnika.

Inostransko i svesokolski slet god. 1932.

Svetska štampa već je počela da piše o budućem svesokolskom sletu. Mnoge redakcije uglednih svetskih listova, telovežbačka društva, pojedinci i mnogi odlični ljudi obraćaju se na ČOS za informacije o IX. svesokolskom sletu, što dokazuje, da u inostranstvu već sada vlasti veliki interes za ovaj slet. Ova pojava veoma je radosna, i ona je posledica dugogodišnjeg sokolskog rada. U svrhu informacije inostranstva izdaće prosvetni odbor ČOS brošuru o Sokolstvu i Tursku na engleskom, francuskom i nemačkom jeziku.

Umro najstariji moravski Soko

U petak 16. januara umro je u Bzenci 88 godišnji br. Jan Rychman, poznati sokolski radnik i jedini od živućih osnivača Sokola Brno I. Smrću br. Jana Rychmana napustio je sokolske redove najstariji moravski Soko. Član Sokola bio je punih 69 godina i poslednji od onih, koji su stajali uz kolevku Sokolstva na Moravi u šesdesetim godinama, kad je nastojanjem narodnog buduća profesora dr. Jana Helelečeta osnovano prvo sokolsko društvo u Brnu. Sve do kasnih dana svog života marljivo je učestvovao u sokolskom pokretu na Moravi. Bio je na svim svesokolskim sletovima u Pragu, kao i na mnogima u drugim slovenskim gradovima. Na VIII. svesokolskom sletu 1926. god. vežbalo je još kao 83 godišnji starac u vrstama stare braće. Za njegov nesebični sokolski rad bio je br. Rychman od strane ČOS dvaput odlikovan i to god. 1914. i god. 1922.

Iz lužičkog Sokolstva

Posle proslave desetgodišnjice opštanka lužičko-srpskog Sokolstva započela je nova delatnost i živahnost naročito po društvinama. Pojedina društva i okružja održala su veće svoje glavne skupštine. Prošle godine osnovane župe počele su radom a izgleda, da su i napadaji na Sokolstvo prestali.

(Nastavak sa 1. str.)

Cetinje. Sa skupštine Sokolskog društva Cetinje toplo pozdravljamo svog mloga starešinu Njegovo kraljevsko Visočanstvo prestolonaslednika Petra i starešinstvo Saveza sa sokolskim Zdravo! — Starešina ing. V. Bouček.

Sevnica. Članstvo Sokolskoga društva u Sevnici je na današnji letni glavni skupščini soglasno sklenilo poslati Savezu svečano zagotovilo da se bo strogo držalo smernic izražanih v poslanici Saveza. Domovini Zdravo! — Uprava Sokola Sevnice!

Pale. Sokoli Pala okupljeni na godišnjem skupštini pozdravljaju svog prvega starešinu Njegovo Visočanstvo prestolonaslednika Petra i celo bratski Savez. Zdravo! — Sokolsko društvo Pale.

Lepoglava. Sakupljeni članovi Sokolskog društva u Lepoglavi na glavnoj godišnjoj skupštini pozdravljaju bratsko starešinstvo sa srdačnim sokolskim Zdravo! — Starešina dr. Šantel, tajnik Stanešić.

Drnš. Danas sa godišnje skupštine Sokola u Drnišu šaljemo bratski Zdravo! — Starešina Nikola Adžija.

Gлина. Sa vrlo uspjele glavne godišnje skupštine Sokolskog društva Gлина šaljemo iskrene pozdrave bratskom Savezu. Zdravo! — Starešina društva Gavrilović.

Vela Luka. Sa godišnje glavne skupštine šaljemo izraze odanosti svojme starešinstvu i kličemo: Živeo naš starešina Njegovo Visočanstvo prestolonaslednik Petar! Živeo Savez Sokola kraljevine Jugoslavije! — Sokolsko društvo Vela Luka.

Erdevik. Sokolsko društvo Erdevik šalje bratskom Savezu sa svoje glavne skupštine bratske pozdrave sa ponovnim uverenjem, da će raditi svim svojim silama za postignuće sokolskih ciljeva. Zdravo! — Vigele, starešina.

Ivanec. Osnovavši danas Sokolsko društvo u Ivanecu molimo vas da nas prigrite u veliko sokolsko gnezdo Sokola kraljevine Jugoslavije i kličemo: Živio Savez Sokola kraljevine Jugoslavije! — Starešina Rožić.

Draganići. Prigodom osnutka Sokolskog društva u Draganićima Sokolske župe Karlovac šaljemo našem starešini kraljeviću Petru i ostaloj upravi sokolski Zdravo! — Starešina Tomo Domladowac.

Sušak. Sa skupštine Sokolskog društva Krasica šaljemo bratski pozdrav i sretan početak! Zdravo! — Odbor.

Sisak. Sa godišnje skupštine Sokolskog društva u Sisku toplo pozdravljamo Savez i sve njegove funkcione. — Starešina dr. Auer Ljudevit.

Ljubija. Sa glavne godišnje skupštine 25. januara, u kojoj su sakupljeni svi pripadnici društva, primite naš sokolski Zdravo! — Sokolsko društvo Ljubljadrudnik, potstarešina Milan Čeřić, tajnik Ernest Res.

Bihać. Sa redovite godišnje skupštine pozdravljamo vas i molimo vas, da budete tumačen kod Nj. Vel. Kralja Aleksandra naših iskrenih želja da Njega i ceo Njegov kraljevski Dom sa vrhovnim našim starešinom prestolonaslednikom Petrom uzdrži u zdravlju i brozom napretku na korist i ponos svega odanog Mu jugoslovenskog naroda! — Sokolsko društvo Bihać, starešina Lesić.

Srpske Moravice. Sa glavne skupštine pozdravljamo saveznog brata starešinu prestolonaslednika Petra i bratski Savez. — Sokolsko društvo Srpske Moravice.

Gradačac. Sa glavne skupštine oduševljeno pozdravljamo bratski Savez, a preko njega pozdravljamo prvega Sokola našeg uzvišenog vladara Nj. Vel. kralja Aleksandra i našeg dičnog starešinu prestolonaslednika Petra u čvrstom pouzdanju, da će Sokol kraljevine Jugoslavije izvršiti svoj zadatak u radu za kralja, narod i otadžbinu! — Sokolsko društvo Gradačac, starešina Marko Popović, tajnik Draženja Vukoslavović.

Vareš Majdan. Sa svoje godišnje glavne skupštine šaljemo Savezu svo-

je bratske pozdrave. Da živi Nj. Vis. prestolonaslednik Petar, starešina Sokola kraljevine Jugoslavije! Zdravo! — Sokolsko društvo Vareš Majdan.

Lekenik. Novo osnovana Sokolska četa Lekenik pozdravlja saveznu upravu. — Starešina Čete Kuzmak.

Prizren. Sa godišnje skupštine Sokoli grada cara Dušana šalju pozdrave Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije. Zdravo! — Starešina Milić Miletić.

Cazin. Sokolsko društvo Cazin sa glavne skupštine salje bratske pozdrave svome starešini prestolonasledniku Petru i Njegovom Veličanstvu Kralju i celom kraljevskom Domu sa željom, da Bog pozvi na mnoga ljeta našeg brata Starešinu i cio kraljevski Dom Karadordevića, a na ponos i diku naše milje domovine Jugoslavije! Zdravo! — Starešina Požderac Alja.

Feričane. Sa redovne skupštine pozdravljamo svog ljubljenog saveznog Starešinu i celo starešinstvo sa bratskim sokolskim Zdravo! — Za Sokolsko društvo Feričanci tajnik Simešić, starešina Majer.

Skoplje. Sokoli drevnog Skoplja sakupljeni na svojoj redovnoj godišnjoj skupštini sećaju se i ovom prilikom svog bratskog Saveza pa mu šalju svoje toplo pozdravje. Zdravo! — Starešinstvo.

Karlovac. Sa prve godišnje skupštine Sokolskog društva Vukova Gorica, župa Karlovac, šaljemo starešini Saveza kraljeviću Petru i cijeloj upravi sokolski Zdravo! — Salinger, starešina.

Zenica. Sa glavne skupštine Sokolskog društva Zenica posle spontanih izraza vernosti i odanosti Njegovom Veličanstvu Kralju i kraljevskom Domu, pozdravljamo starešinstvo Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije i kličemo: Živio starešina Njegovo kraljevsko Visočanstvo prestolonaslednik Petar! — Starešina Veljko Grgurević.

Požega. Sa današnje glavne skupštine Sokolskog društva Mihaljević pozdravljamo vas sa bratskim Zdravo! — Starešina Mirković.

Kreka. Sa prve godišnje skupštine uz izraze vernosti i odanosti pozdravljamo svog viteškog vladara Njegovo Veličanstvo Kralja i užvišen dinastiju Karadordevića. — Ing. Gojko Bojanović, starešina Sokolskog društva Bukić.

Kreka. Sa prve godišnje skupštine sokolske pozdrave uz izraz vernosti i odanosti svome užvišenom starešini Njegovom Visočanstvu prestolonasledniku Petru. Zdravo! — Ing. Gojko Bojanović, starešina Sokolskog društva Bukić.

Kreka. Sa naše prve godišnje skupštine šaljemo bratskom Savezu iskrene sokolske pozdrave uz izraz vernosti i odanosti svome užvišenom starešini Njegovom Visočanstvu prestolonasledniku Petru. Zdravo! — Ing. Gojko Bojanović, starešina Sokolskog društva Bukić.

Paraćin. Sa uspele godišnje skupštine Sokoli grada Paraćina šalju svoje topke želje i pozdrave. Zdravo! — Starešina Predrag Nikolić.

Požega. Sa prve glavne godišnje skupštine pojačanih redova oduševljeni Tvrđevim idejama pozdravljamo vas kao vode i predstavnike jugoslovenske sokolske misli. — Starešina Mirko Šešljan.

Kotor-Varoš. Sa prve godišnje skupštine novo izabrana uprava Sokolskog društva u Kotor-Varošu sa oduševljenjem pozdravlja Starešinu Sokola kraljevine Jugoslavije izražujući mu svoju vernost i odanost. — Sokolsko društvo Kotor-Varoš.

Gorjani. Danas kod osnutka sokolske čete šaljemo bratskom Savezu svoje pozdrave. Da živi Njegovo Visočanstvo kraljević Petar, starešina Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije! Zdravo! — Sokolska četa Gorjani, starešina Perić, tajnik Raković.

Gardin. Cijela skupština prigodom osnivanja Sokolskog društva Trnjani, srez brodski, pozdravlja svoga starešinu Njegovom Visočanstvu prestolonasledniku Petra sa poklikom: Živio i Zdravo! — Sokoli općine Trnjani.

Zagreb. Sokolsko društvo Zagreb I. sa svoje glavne godišnje skup-

štine pozdravlja bratski Savez i ujedno moli, da i Njegovom kraljevskom Visočanstvu prestolonasledniku kraljevini Petru, našem bratu saveznom starešinu, izruči bratski Zdravo! — Uprava.

Toplice. S prve letne glavne skupštine Sokolskoga društva Toplice, župa Novo mesto, pošljimo br. savezni upravi bratske sokolske pozdrave.

Zavedamo se velike in važne na-

joge Sokolstva do najširih plasti našega naroda, zato hočemo tej ideji posvetiti vse svoje duševne in telesne sile, da bo sokolska misel čimprej preuzeila ves jugoslovenski narod in našo veliko domovino Jugoslavijo.

Zivel kralj Aleksander I! Živel starosta prestolonaslednik Peter! Živel Jugoslavija! Zdravo!

Zagrebački Sokoli u audijenciji kod Nj. Vel. Kralja

Dne 3. o. m. u 11. časova pre po- dne, primio je u audijenciju Njegovo Veličanstvo Kralj pretstavnike Sokolske župe Zagreb i braću zagrebačkih Sokolskih društava: dr. Otona Gavrančića, Hinku Hagleru, Milana Jankovića, dr. Ivu Ražema, Branka Schwarzwaldra, Adolfa Štefa i dr. Hrvoje Akačića.

Kada se Njegovo Veličanstvo Kralj tačno u 11. časova, pojavio na vratima malog salona, pozdravilo ga je sokolsko izaslanstvo oduševljenim: Živeo Kralj! Starešina župe brat dr. Oton Gavrančić, pročitao je zatim Njegovo Veličanstvo Naslednika Prestola Petra, možimo Vaše Veličanstvo da nam dozvoli nazvati naš Sokolski dom imenom: »Sokolski dom Prestolonaslednika Petra«.

Oduševljeno i svečano obećajem da će Sokolski dom biti uzorno gnezdo požrtvovanih i radnih Sokolova, da će biti močna tvrdava jugoslovenskog, narodnog i državnog jedinstva, bratske slike i ljubavi te rasadnik dobroih i neštečnih radnika na jakost Otadžbine, sreću Kralja i napredak Sokolstva.

Naša je najveća želja da budemo dostojni milostive pažnje Vašeg Veličanstva, dostojni imena našeg Sokolskog doma.

Izražavamo Vašem Veličanstvu srdačno i iskreno svu svoju sinovsku odanost i nepokolebljivu vernost.

Bog da živi Vaše Veličanstvo i ceo Kraljevski Dom!

Njegovo Veličanstvo Kralj saslušao je sa velikim interesovanjem čitanje ove spomenice. Završetak čitanja sokolski izaslanici pozdravili su gromkim: Zdravo!

Njegovo Veličanstvo Kralj pristupio je potom izaslanstvu i sa svakim pojedinim izaslanikom rukovao se, a zatim ih je pozvao da sednu. U razgovoru sa članovima izaslanstva, Njegovo Veličanstvo Kralj pokazao je živo interesovanje za razvitak Sokolstva u zagrebačkoj župi i za stanje vežbaonica, a naročito za gradnju Sokolskog doma. Preporučio je predstavnicima Sokolske župe da ubrzano pristupe razvoju za izgradnju. Njegovo Veličanstvo obećao je pri tome Svoju Kraljevsku pomoć.

Svim bratskim župama!

Prilikom održavanja društvenih skupština u mesecu januaru o. g. nastale su mnoge izmene u ličnostima društvenih funkcionera, a bilo je slučaja, da se je menjao gotovo ceo društveni odbor. Te izmene dostavljaju bratske župe Savezu odmah nakon potvrdenog izbora i imenovanja, pre definitivnog konstituisanja. Zato se dešavaju slučajevi, da se pri imenovanju izmenjenih ili novih društvenih uprava ne istaknu tačno funkcije pojedinih članova, nego se obično svrštavaju pod zajedničku oznaku: članovi odbora. Zato nije redak slučaj, da Savez ne zna, ko je n. pr. tajnik, ko blagajnik ili statističar i t. d., a to je ipak za sastav savezne kartoteke od velike važnosti. Lepo je, da se u saveznoj kartoteci zabeleži n. pr. ko je za to najpodesnija prilika, mogla staviti pregledna i u detalje tačna savezna kartoteka, koja je od preke potrebe.

Savez poziva bratske župe, da obrate pažnju na prednje pri postavljanju društvenih upravnih odbora, pa da tek nakon definitivnog konstituisanja društvenih uprava ispunjene liste dostave Savezu, kako bi se sada, posle održanih društvenih skupština, kad je za to najpodesnija prilika, mogla staviti pregledna i u detalje tačna savezna kartoteka, koja je od preke potrebe.

KRONIKA

Stogodišnjica rođenja Mihovila Pavlinovića

Dne 28. januara o. g. navršila se je stogodišnjica rođenja Mihovila Pavlinovića. Rodio se u Podgori kod Makedone. Bez njegova imena ne bi bilo moguće pisati istoriju jugoslovenskog naroda. Pavlinović je bio najveći nacionalni i kulturni preporoditelj Dalmacije, koji je dalmatinske Hrvate privređao narodnoj svesti. Njegov rad pada u vreme i prilike, kad su kulturna nastojanja bila u najužoj vezi sa politikom. Njegov kulturni rad urođio je mnogim plodovima. Njegova politička nastojanja u nacionalnom osvjetljenju dalmatinskih Hrvata naocenjeni su. Naročito uspešnu borbu poveo protiv italijanskih presicanja.

Pavlinović je takođe dugo godina branio prava svoga naroda u dalmatinskom saboru i kasnije u bečkom parlamentu. U svojim vatreñim govorima pokazao se je kao odličan govornik i narodni voda, prodahnut najvrćim težnjama za narodno jedinstvo. I u literarnom pogledu naročito se je istakao, te je napisao ceo niz knjiga, odlikujući se u svojem stilu jezgrovitošu i klasičnošću.

Mihovil Pavlinović umro je 1885. god. Pokopan je u svom rodnom mestu Podgori, gde mu je podignut i spomenik. Tu uz obalu, uz šum našeg plavog Jadranu, počiva veliki sin kršne i sunčane Dalmacije.

Sedamdesetgodišnjica br. Bjarnata Krawca

Poznati lužičko-srpski slovenski komponista br. Bjarnat Krawc, proslavio je 5. o. m. sedamdesetgodišnjicu svog života. O njegovom radu progovorimo u naročitom članku u narednom broju našeg lista.

Čehoslovaci i umetnost

Češka akademija znanosti i umetnosti raspisala je za god. 1931. sledeće nagrade: za literaturu dve po 5000 Kč, za glazbu dve po 5000 Kč, jednu u visini od 3000 Kč i jednu u visini od 2000 Kč, za likovnu umetnost tri nagrade: 10.000 Kč, 6.000 Kč i 3.000 Kč. Osim toga raspisanih je i više nagrada iz raznih fondova. Tako u Češkoj!

Lužičko-srpski narodni poslanik zahvalio se na svom mandatu

Lužičko-srpski narodni poslanik u saskom zemaljskom saboru Spitank, zahvalio se zbog neprestanih napadaja sa strane nemačkih nacijonalaca, na svom mandatu.

Medunarodni turistički kongres

Ove godine održaće se u Pragu medunarodnog turističkog saveza, koji udržuje 58 velikih turističkih organizacija. Od tih je 49 evropskih, 7 američkih, 1 azijskih i 1 afričkih. Broj svih pripadnika saveza ceni se na pet milijuna.

Statistika DTJ

Savez čehoslovačkih radničkih televizačkih društava (DTJ) izdaje svake godine detaljnu statistiku svojih društava, pripadnika, kao i televežbačkog i prosvetnog rada. Iz statistike za god. 1929. vidimo, da je DTJ imao 1131 društvo (28 više nego god. 1928.), članova 46.338 (+ 2244), članica

udeležilo tudi župnih tekem, pri katerih so dosegli 3 naši telovadci prva mesta, kar je dokaz, da naša društvo dela. Celotni obisk v 544 urah je bil 17.525 telovadečih, na uro povprečno 32:2.

Iz poročila br. tajnika Iva Pleskoviča posnemamo, da je število članstva naraslo za 73 članov in 15 članic. Dece je sedaj pri društvu 380. Konštatiralo je, da je društvo v preteklem letu razveseljivo napredovalo, vendar pa mora grajati mlačnost nekaterih članov, ki smatrajo, da so svojo sokolsko dolžnost storili v zadostni meri s tem, da plačujejo članarino. Ogibljejo se sokolskega doma in društvenih preditev ter se branijo vsake najmanje funkcije. To ubija veselje do dela drugim, ker morajo nekateri funkcionarji opravljati po več funkcij hkrati. V tem oziru pohvalno omenja br. načelnika Kužnika in gospodarja, predsednika prireditvenega in tombolskega odseka br. Rainhofna, ki je moral poleg vseh teh funkcij opravljati še razna druga dela. — Za gospodarski odsek je poročal brat inž. Hamrla. Iz njegovega poročila je razvidno, da je ta odsek skrbel za vzdrževanje posloja sokolskega doma, na katerem so se izvršila razna dela. Odsek je skrbel tudi za nabavo pripomočkov za telovadbo, za kurjavo, nabavo vin gostilni, itd. — Br. prosvetar Vončina je poročal o delovanju prosvetnega odseka. Obžaloval je, da ima članstvo ravno za prireditve tega odseka tako malo zanimanja. Predavanja so slabo obiskana. V tem letu se prične s prosvetno šolo, ki bo obstajala iz ciklusa predavanj.

Za gledališki in godbeni odsek je poročal br. Plavšak R. ml. Iz njegovega poročila posnemamo, da je gledališki odsek uprizoril v preteklem letu doma 3 igre in gostoval v različnih krajih naše banovine. Godbeni odsek je morda eden najagilnejših odsekov. Sokolski orkester stoji danes pod vodstvom br. Jagra na taki višini, da ga lahko prištevamo med najboljše daleč na okrog. Blagajniško poročilo je podal br. Persoglio, ki vestevo vrši to najodgovornejšo funkcijo. Iz njegovega poročila je razvidno, da društvo tudi v tem pogledu lepo napreduje. Visoki dolg, ki ga ima društvo, se polagoma a vstrajno niža. Tekom tega leta se je odpalačalo 68.000 Din in znaša dolg danes še 251.220 Din. Vsi moramo stremeti za tem, da se ta dolg čimprej odplača, ker le takrat se bo lahko društvo razmahnilo v svojem delovanju. Naš geslo mora biti: skrajna štednja in čim hitrejše odpalačilo dolga. V mišnjem letu je imelo društvo 357.616:35 Din dohodkov in 375.419:45 Din izdatkov. Največji dohodek v preteklem letu je dala društvena tombola, ki je vrgla 42.020:40 Din čistega dobička. V svojem poročilu je omenil br. blagajnik tudi darilo 5000 Din, ki jih je podaril br. podstarešina Pavlin za potne stroške naših telovadcev v Beograd.

Odpylanec celjske župe br. Kramer je poročal, da šteje celjska župa Sokolsko društvo Trbovlje med najagilnejša društva župe in je nanj pošlosna. Z občudovanjem zaseduje celjska župa delovanje trboveljskega Sokola in se divi njegovemu uspehu.

Pri volitvah je bila izvoljena sledična lista, ki bo predložena župi v odobritev: starešina Sušnik Mirko, namestnik Pavlin Vinko, tajnik Pleskovič Ivo, predsednik prosvetnega odbora Vončina Edgar, načelnik Buzjak Mirko, namestnik načelnika Hlastan Slavko, načelnica Paradič Ivanka, namestnica načelnice Trepečnik Milči, odborniki: blagajnik Persoglio Ignac, matrkarica Plavšak Marta, načelnik gospodarskega odseka ing. Hamrla Jan, zapisnikar in arhivar Gonelli Rudolf, blagajnikov namestnik Jesih Adolf, odbornik (gospodar) Kužnik Dominik, načelnik prireditvenega odseka Letnik Jože, načelnik tombolskega odseka Kos Mirko, načelnik gled. in godb. odseka Plavšak Robert ml., odbornik (kletar) Gorojevič Jože. Namestniki, ki pa se vabijo k sejam: Tori Jože, Volčanšek Franjo, Berger Ivan ml., Feštajn Franjo, Rupnik Karl, društveni zdravnik dr. Cizelj Tone, Toman Vilko, Požun Edvard, Jamšek Edvard, Naglav Ivanka. Nadzorstveni odbor: Šćinic Franc, namestnik Malgaj Anton, Perme Franjo, namestnik Dežman Franjo, Radej Drago, namestnik Berger Ivan st. Častni sod: Plavšak Robert st., Deu Rajko, Čibej Josip, Zavrl Albin, ing. Lipuž Matija, Pleskovič Rudolf, Mahkovec Jože, Počivavšek Guido, praporščak Zelezničnik Franc, namestnik Hlastan Slavko.

Br. Kužnik je novo izvolitev načelnikom odklonil iz zdravstvenih ozirov, objubil pa je, da hoče biti društvo vedno na razpolago s svetom in dejanjem. Glavna skupščina je uvidela njegove tehtne razloge in jih upoštevala. Izreče mu pa najtoplejšo zahvalo za njegovo zvestvo in požrtvovalno 20 letno delovanje kot načelnik.

Članarina ostane ista kot lansko leto.

Pri slučajnostih so se obravnavale še razne manjše interne zadeve, nakar je starešina br. Sušnik zaključil lepo uspešno skupščino z pozivom na vse članstvo naj složno deluje v prostem Sokolstvu, v dobrobit naroda in kraljevske hiše.

Zupa Karlovac

BRAT KAREL KUBIČEK — PEDESETGODIŠNJK.

Dne 15. o. m. proslavilo je Sokolsko društvo Karlovac na vrlo svečan i srdačan način pedesetgodišnjicu svoga načelnika, brata Karelja Kubičeka. Fogata se dana uvečer sakupilo sveukupno članstvo in društveni funkcionerji in društvenoj vežbaonici, koja je bila u tu svrhu naročito lepo ukrašena. Pravčen svojom kćerkom, zamenicom načelnice, sestrom Marženkom, dočekan je od svih burnim poklicima: Zdravo! i Živio! Sa svom braćom svečar se je srdačno i bratski pozdravio. Na o. m. uzeo reč starešina društva brat dr. Vario i octato velike zasluge brata Kubičeka kao Sokola i dugogodišnjega načelnika. Njegovim rečima pridružio se starešina župe Karlovac brat Mirkko Malović, a u ime vežbača brat Stanko Tončić. Posle svih onih pozdrava izručio je svečaru predstnik zabavnog odbora brat Kopčiva krasan stolni sat, za koji se je svečar najlepše zahvalio i sve prisutne pozvao na ustrajanje sokolski rad.

Brat Karel Kubiček

Brat Kubiček je rodom iz Mlade Boleslave u Čehoslovačkoj. Stupio je u Soko u ranoj mladosti in vrlo rano postao načelnikom društva in istom mestu i zam. načelnika župe Sladkovskega. Po preporuci ČOS došao je g. 1906. u karlovački »Pokupski Sokole«, pa je osim funkcije načelnika v društvu vršio funkciju zamenika načelnika predstavnika Hrv. Sokolskog Saveza. Potom je bio načelnikom društva in župe Karlovac. U Sokolskem društvu Karlovac proveo je preko 25 godina, a potom je otišao, da uvrščuje in organizuje Sokolstvo v Južnoj Srbiji, u Skoplje. Plodovi njegova rada videli so se najbolje prigodom proslodgišnjeg sleta u Beogradu. Od jeseni prošle godine načelnik je opet u redovima Sokolskog društva Karlovac, otkuda kao (zasad) optirani član župe Karlovac najintenzivnej radi na njenizmu organizovanju. Bratu Kubičeku srdčena čestitka, sa željom, da još dugo i dugo poživi i doživi još lepše plodove i priznanje za svog daljši sokolski rad.

Prof. Nikšić.

Zupa Kragujevac

SOKOLSKO DRUŠTVO ČUPRIJA.

Godišnja skupščina održana je 25. januarja v gimnazijskih sali. U odsustvu brata starešine Žajica, skupščina je otvorila drugi zam. starešine br. Toma Nikolić lepim govorom, a zatim je br. prosvetar prečitao poslancu Saveza.

Za overovitelje zapisnika biraju se brata Tasić i Pijuk. Brat Janković čita spisak priložnika za Sokolski dom in odinah za ovim br. tajnik Bora Nikolić čita izveštaj o radu uprave društva v 1930. god. Društvo je u toku godine proslavilo rođendan predstavnika br. Masaryka, čehoslovački praznik in naš državni in sokolski praznik 1. decembra. Priredene su tri zabave, dva posela javna smotra vežbača pred polazak za Beograd. Sve proslave in priredebe imale su odličan moralan in materijalan uspeh. 10. novembra pr. g. osnovana je sokolska četa u Balajncu, a 28. u Senju. Društvo ima 215 članova.

Brat Janković, načelnik, podneseče izveštaj o radu tehničkega odbora naglasio je odmah u početku, da 1930. g. in porek spremanja za veliki slet u Beogradu, nije dala ono brojno stanje in broj vežbačih članova, v poredejnu sa ranjim godinama. Uzrok ovome je udaljenost vežbaonice.

Da bi se ovo popravilo, rekao je br. Janković: možemo posteti samo na taj način, ako jo ove godine počnemo sa zidanjem doma.

Izneo je zatim statističke podatke o poseti vežbi in poseti na svesokolskem sletu. Iz Čuprije prisutstvovalo je 340 Sokola in građana.

Br. Stejska podnosi izveštaj o stanju blagajne. Društvena gotovina na dan 31. decembra iznosi 206.549:98 Din.

O radu pevačke sekcije podneje izveštaj br. dr. Miloš Šarić. Sa nekoliko

tačaka pojavili su se na akademiji 1. decembra i zanatlijskoj zabavi. Hor se sastoji od 23 člana. Br. Marčetić je podneo izveštaj o radu prosvetnog odbora.

Br. Toma Nikolić je kao predsednik odbora za gradnju doma rečao, da je gradilište več kupljeno i tapije su pred sudom. Br. Janković moli odbor da sa započetim radom i dalje nastavi i da se uskoro otpočne sa zidanjem doma.

Skupština se sa ovim saglašava i odlučuje da se ova stvar više ne odgovara, več da se sa zidanjem odmah otpočne. Nova uprava primiče na sebe da ovo prouči.

U novu upravu predložena su govorista ista braća i sestre na čelu sa vrednim i neumornim sokolskim in javnim radnikom br. Franjom Zajicem, koji naše društvo vodi još od dana obnovljanja 1920. godine. — B. N.

Zupa Ljubljana

BRATSKA DRUŠTVENA NAČELNIŠTVA SOKOLSKE ŽUPE LJUBLJANA!

Načelnikstvo Sokolske župe Ljubljana sklicuje v nedeljo dne 8. februarja 1931. ob 9. uri zjutraj v prostorih »Ljubljanskega Sokola« (Narodni dom) sejza zborna društvenih načelnikov.

Dnevni red:

1. Delo v letu 1931.
2. Razgovor o sokolski vzgoji.
3. Predlog za župnega načelnika, načelnico, njegovega namestnika in njenega namestnika za leto 1931.
4. Predlogi za glavno župno skupščino.
5. Slučajnosti.

Po končani seji bo praktična predelava tekmovalnih vaj na orodju in savezne proste vaje za leto 1932.

Brate društvene načelnike in sestre društvene načelnice bratsko pozivamo, da se sejce zanesljivo udeležete.

Zdravo!

ZUPNI PREDNJAŠKI IZPITI.

Župni prednjaški izpiti so se vršili dne 24. in 25. januarja 1931. v Narodnem domu v Ljubljani. Vzprševalna komisija za župne prednjaške izpiti — sestojeca iz bratov: ing. Poženela, Šukljeta, Vrhovca, dr. Misa in kot predsednika br. Jesiha, imenovanega po načelniku Saveza SKJ — proglaša po predpisih »Poslovnika za prednjaške izpiti«, da so napravili župni prednjaški izpit in da so sposobni za prednjaške sledeči bratje: Roknić Đorđe iz društva Ljubljanski Sokol, Stanič Miro, Stepišnik Milan in Stepišnik Mirkko iz društva Ljubljana II in s. Kutin Elišabeta iz Bohinjske Bistrike. Zdravo!

V Ljubljani, dne 25. januarja 1931.

Jesih, predsednik komisije.

SOKOLSKO DRUŠTVO LITIJA-SMARTNO.

Glavna skupščina Sokola Litija-Smartno se je vršila 18. t. m. ob veliki udeležbi članstva. Starosta br. dr. Krevl je podal uvodno poročilo in predstavljal savezno poslanico, ostali člani uprave pa so podali izjavno poročila iz društvenega delovanja. Iz načelnika poroča je razvidno, da obiskuje telovadbo 294 članstva. Društvo se je udeležilo zletov vseh okoliških društvenih in Malejevega pogreba ter je številno sodelovalo na župnem in vsesokolskem zletu. Upravni odbor ostanka v gotovini pa 6291:65 Din. Dolgov, odnosno drugih obveznosti društva nima. Članarina za leto 1931. se poveča na 4 Din mesečno. Obični zbor je soglasno odobril sklep odbora, da se letos opusti običajna pustna prireditve društva. So pretežki časi! Pač pa se bo društvo obrnilo na ugledne vsakokratne posetnike naših prireditve s prošnjo, da se namesto vstopnine spomnijo društva z denarnim naklonilom. Glede bodoče društvene uprave je bil po daljšem posvetovanju sprejet sklep, da se predlaga župi v imenovanje sedanjega odbora, za načelnico pa sestro M. Mařohovo.

ПРВА СРПСКА ПАРНА ПИВАРА

ЂОРЂЕ ВАЈФЕРТ А. Д. У БЕОГРАДУ

производи своја чуvena пива бело „Експорт“ и црно „Св. Ђорђе“ која се продају у бурадима и флашама

Телефон пиваре 355 и 3410 • Телефон стоваришта у Београну 582

SOKOLSKO DRUŠTVO SLOV. BISTRICA.

Dne 17. januarja zvečer se je vršilo v dvorani Okrajne hranilnice redni obični zbor Sokolskega društva, ki ga je posetilo nad 100 članov in članic. Po uvodnih besedah br. staroste je prosvetar prečital poslanico Saveza, nato pa se je prešlo na določeni dnevnini red. Kot prvi je poročal br. starosta dr. Jos. Pučnik o delovanju preosnovanega društva v preteklem letu. Neprizakovani porast števila rednih članov in naraščajoči uglel Sokolstva sta društvo omogočila v kratkem razdobju enega leta, da je razširilo sokolski pokret uspešno v ožjo okolicu med naše kmečko ljudstvo. Zaporedoma so se osnovali štiri sokolske čete na Tičnju, v Črešnjevcu, na Vrhlogi in v Lašči, oglašavajo se pa še Sv. Martin na Pohorju, kjer bo ustanovni obični zbor 25. januarja, ter Spod. Poljskava. Naša kmečka mladina instinktivno čuti veličino in plemenitost sokolskega nauka, kar se jasno odraža v vztrajnem, vestnem in smotrenem delu novih čet. Naš kmet je pravičen in strog sodnik; zato novotarijam ne zaupa slepo, o delovanju raznih društav pa v občini namen boge kako dobrega mnjenja. Ta zdravniagon na prijerenja konzervativnost naše vasi je treba spoznati in v vso obzirnostjo upoštevati. Le tako je mogoče dosegati zmago sokolske misli v podeželju. Res je, da so uspehi preteklega leta nadkritili vse doseganje. Venčar mora društvo pridobljene pozicije tudi obdržati in po možnosti razširiti. To seveda ni dosegljivo s forsiranjem in izkoriscenjem položaja, ki ga danes zavzemajo Sokolstvo z uzakonjenimi določili v splošnem državnem ustroju. Tako postopanje bi bilo docela zgrešeno in bi ne koristilo nikomur.

Pač pa je potrebno v ta namen poglobiti intenzitetno dela v matičnem društvu samem in v tem pogledu zamašiti obstoječe vrzeli. Prosvetarja in njegove pomočnike čaka zategadelj v bodočem letu obilico resnega dela. — Starosta je z veseljem poročal, da se v telovadni marljivo vežba in da posebno lepo napredujejo naraščajoči oddelki iz obrtniških in trgovskih krogov. Okrajni hranilnici pa izrekajo najlepšo zahvalo, ker daje društvo radovedje na razpolago svojo razsežno dvoranu. Ob koncu je poudarjal potrebo lastnega doma.

Tajnica s. O. Feiglova poroča, da je odbor imel 17 rednih sej. Dopisov je došlo 216, odposlanih pa je bilo 228. Namesto težko obolelega načelnika br. Kristana je poročal njegov namestnik br. Živković, ki je v jednatinah obrisih podal statistiko celoletne telovadbe in delovanja prednjaškega zobra. Obenem je prečital pisemo poročilo od sotnega načelnika. Iz njegovega referata posnemamo nastopne podrobnosti: Prednjaški zbor, ki šteje 12 članov in članic, je obravnaval tekoče zadeve v 9 sejah. Člane (

četa 7. maja, predavanje br. dr. Pučnika 21. maja, koncert sokolskega orkestra 24. maja, članski izlet na Veliki vrh 20. julija, nastop na Tinju 7. septembra, 14. septembra okr. tekme v odborški, 20. septembra svoje predavanje, 28. septembra nastop na Crešnjevcu, 20. novembra svečana akademija, 1. decembra svečana zaprisega in 6. decembra Miklavžev večer. Nagovorov pred vrsto za člane in članice je bilo 16, za naraščaj in deco pa 12. Društvena knjižnica je pomanjkljiva in steže jedva 35 knjig in 39 brošur. Ob koncu je prečital še novinarjevo poročilo, iz katerega je razvidno, da je bilo tekom leta priobčenih v »Jutru« 31 notic in poročil, tikajočih se slovenjebistriškega Sokolstva, dvoje daljših poročil pa je objavil »Sokolski Glasnik«. »Sokolski Glasnik« prihaja v Sl. Bistrico jedva v 11 izvodih.

Nato je kratko poročal gospodar br. Rismal, naštevajoč inventuro telovadnice. Poudarjal je potrebo nabave raznega novega orodja. — Matrikarica s. Logarjeva je podala statistiko članstva, čigar število je narastlo od leta 1929. pa do danes za celih 72. Društvo šteje torej 156 članstva, z naraščajem, deco in s člani čet pa 507 pripadnikov.

Iz poročila br. blagajnika Sajka je razvidno, da je znašal denarni promet 66.352— dinarjev. Dohodkov je bilo 35.512— Din, izdatkov pa 30.840— dinarjev. Imovina snujočega se društva Sokolski dom pa znaša 66.316— dinarjev v gotovini in stavbno parcelo v vrednosti 31.000— Din. Revizorja sta našla blagajno v redu in je občni zbor podelil marljivemu blagajniku absolutorij. Živahnah debata se je razvila ob določanju članarine. Z ozirom na naraščajoče potrebe društva in zradi bližajočega se praškega zleta se je končno večinoglasno sklenilo zvišati članarinu na 10— Din mesečno.

Nato je starosta izrazil obžalovanje vsega članstva, da dosedanje neumorni načelnik br. Zmago Kristan zaradi bolezni odlaže svojo funkcijo. Izrazil mu je ob tej prilikli hvaležnost in priznanje vseh članov, ki znajo cestiti njegovo vzorno delo. — Ob koncu je povzel besedo še znani organizator kmetijstva v našem okraju, br. Vinko Gornjak, poudarjajoč uspešen napor dosedanja odbora za širjenje sokolskega pokreta na deželi. Prosil je

SOKOLSKO DRUŠTVO KOTORIBA.

Naše Sokolsko društvo održalo je 18. januara tek. god. svoju prvu redovitou godišnjo skupštinu. Od celokupnog broja članstva istoj je prisustvovalo preko preko dve trećine. Izveštaji br. tajnika, načelnika i prosvetara primljeni su bez primete. Do kraja rasprave došlo je kod referata br. blagajnika, ali je in njegov, posle date reči br. ravizora odobren.

Iz izveštaja pojedinih referentov videlo se i potvrdilo, da je bez razlike na granu posla, društvo u roku od kratkih 9 meseci, odkako postoji, vršilo i svršilo svoje dužnosti v svakom pogledu s tolikim uspehom, da je njen preteklo mnoga druga bratska društva.

Prema statističkim podacima od 1. marta do 31. decembra 1930. god., vezalo je u 576 sati 8736 vežbača sviju kategorije, osim ženskog članstva i starije kategorije.

Na dan 7. septembra 1930. god. uz saradnju susednih pa i udaljenijih bratskih društava imali smo svoj, prvi javni nastup, čiji je uspeh v moralnom pogledu bio odličan. Predavanja o raznim temama bilo je 6, tumaćenja sokolskog katekizma 2, sokolskog pravilnika 1, nagovora pred vrstom 44, akademija 1, igranka 1, zabave 2, raznih proslava 4, svečane sednici 2. Sokolski zavet položilo je od 147 članova njih 99. Ostalima, koji su večinom službe radi, u tome bili sprečeni, podaće se prilika za to u najkratjem vremenu.

Sahranili smo — Bogu budi potuženo — tri brata vežbača.

Stanje blagajne: primitak 60.736 Din, izdatak 45.543.50 Din, gotovina 15.692.50 Din, v kojoj sumi nije obuhvaćena vrednost inventara.

Našom inicijativom je uz našu saradnju ustanovljeno je u Medumurju i bližoj Podravini 12 novih Sokolskih društava.

Prisustvovali smo kao gosti na sletovima u Beogradu, Donji Lendavi, Murškoj Soboti i Varaždinu, sa nastupom na sletu u Dravskom Središču.

Društvena uprava, ukoliko je radi definitivnog odlaška nekoliko njezinih članova iz našeg scela morala biti pospunjena sa novim licima, ostaje za 1931. god. nepromenjena. Prema tome, a na zahteve skupštine, da se odobri

bez svake promene, dostavljena je na potvrdenje bratskoj župi Maribor slediće lista:

Starešina Čižmešija Duro, zamenik Radmanči Franjo, načelnik Barulek Tomo, I. zam. načelnika Gjud Stjepan, II. zam. načelnika Matijanc Ivan, načelnica Petračić Tinka, zamenica načelnice Gjud Zlata, prosvetar Srimšek Janko, blagajnik Nagy Vjekoslav, tajnik Močnik Ciril, matrikar Golubić Danica, gospodar Globočnik Lovro; odbornici: Simč Dušan, Nagy Rok, Plačko Ignac Urbic Matilda; zamenici: Tomica Vjekoslav, Praznik Alojz, Nestl Jelka; revizori: Lovrenčić Kazimir, Černic Andrej, Vugrinčić Stjepan, Vidic Franjo; zamenici: Malešević Glišo, Piskič Anton i Preis Samuel.

Radi brojnog pojačanja društva, koje je u izgledu, i pripremanju osećanja društvenog barjaka prvo u Medumurju na dan 14. juna o. g., te time skopčanog posla, pritegnuto je u upravnim odbor 5 članova više nego što je bilo u starom.

Za novoosnovan sud časti predložena su br. župi braća: Čižmešija, Černić Simč, Malešević i sestra Tomica Ivanka, zamenici: Preist Maltar i Matijanc.

Prema sokolskom geslu: »Ni koristi ni slave«, za njegov trud i požrtvovanje u minuloj godini: nikome slave ni hvale već svima za tekuću godinu sokolski poziv: napred!

Svim bratskim Sokolskim društvima Medumurja, Prekmurja, Hrvatskog Zagorja, bliže Podravine i Slovenije:

U Kotoribi na dan 14. juna t. g. razvizićemo i posvetiti prvi sokolski barjak u Medumurju. Zastava nam je blagojivo darovati i kumovaće joj bivši ban Savske banovine brat dr. Josip Šilović.

Molimo i pozivamo sva gore navedena bratska društva već sada, da izvole ovo imati u vidu, te svoje prizrede u junu mesecu t. g. udesiti tako, da ne bi sa našom pale na isti datum.

Zdravo!

Sokolsko društvo Kotoriba.

SOKOLSKO DRUŠTVO MUTA VUZENICA.

Med tem, ko je bilo do leta 1928. glavno težišče sokolskega dela na Muti

v šoli, se je z nakupom Sokolskega doma (februarja 1928.) preneslo vse tehnično in upravno delo v Vuženico, leto pa smo 18. januarja prvič tudi zborovali v prostorijah Sokolskega doma. — Vsa poročila so bila podana na občinem zboru vestno in jedrnato tako, da je vsakdo dobil točno sliko delovanja odbora, odsekov in tehničnega dela. Zlasti slednje se je v zadnjem letu več kot podvojilo — saj je narastlo število naraščaja in dece tekom dveh let od 24 na 108; od teh televadov v Sokolskem domu 58 dečkov in dekle v 4 oddelkih, na Muti pa 50 otrok v 2 oddelkih. — Tudi Sokolski dom se je v pritičnih prostorijah za prvo silo uredil, posedujemo dvorano z odrom, posebno orodno televadnico, veliko letno televadilšče, ki pa bo šele po dograditvi betonskega zidu proti Dravi (kar se bo deroma izvršilo letos), prišlo prav do vrljave. Vsestransko velik napredek kaže, da je društvena uprava v dobrih rokah — treba bi le bilo še več pozdravovalnih delavev — predvsem prednjakov.

SOKOLSKO DRUŠTVO ŽERJAV.

Sokolsko društvo Žerjav održalo je glavnu skupštinu 11. januara. Brat starosta otvorio je skupštinu u prisustvu preko polovine članstva, objasnilo da je sama podela društva na dva i to na Črno i Žerjav, koja se je izvršila 21. septembra pr. g., imala dobar uspeh i da su se i Črno in Žerjav pojačali. Načelnik izvestio je, da ima proščeno upisanis 95 vežbača članova, naraščaja i dece, da je saradivalo kod akademije 30. novembra 90 vežbača i da radi sva odelenja. Prosvetar izvestio je o pripremi dramatskog otseka o budućim predavanjima; tužio se, da ne ma prosvetnog otseka. Javna knjižnica ima sada 696 knjiga, poset je slab. Blagajnik položio je obračun za vreme od 22. septembra do 31. decembra. Prihoda 5581.75 Din, izdataka 5481.75 Din, a ima da platiti još 750.55 Din. Proračun za g. 1931. predviđao je 12.600 Din prihoda i 13.600 Din izdataka. Matrikar izneo je, da je upisanih sada 149 članova, naraščaja i dece prema 137. 23. septembra 1930. Zaključilo se je, da ostaje članski prinos za 1931. god. Din 40, dalje da se priredi 14. februara plesna zabava u Žerjavu i da ostaje

društvo i u g. 1931. član Cirilo Metodove družbe. Zaključilo se je da se promeni ime društva od »Žerjav pri Prevaljah« u »Žerjav«. Organizira se je skijaški otsek, koji več radi. Za g. 1931. predlažu se u odbor braća i sestre: starešina inž. Fettich, zam. Goješek, prosvetar inž. Uršič, načelnik Močilnik načelnica Štifterjeva; odbornici: Kališ, Mauchler E., Katnik, Sam, Sevšek, inž. Pirkmajer, Avšenak; zamenici: Mauchler F. i Juvan; revizori: Cizej, Tomšič, Plaznik; sud časti: inž. Fettich, Govešek, Močilnik, Krajcer in Jančar i zamenici Katnik, Cizej, Sevšek. Skupštna pokazala je, da je društvo tehnično i brojno napredovalo, a da treba da pojača prosvetni rad.

Župa Vel. Bečkerek

ZUPSKI PREDNJAČKI TEČAJ.

Sokolska župa Vel. Bečkerek pridelila je od 2. do 4. decembra 1930. gozdne prednjački tečaj u Velikem Bečkerek, koji je pohadal 45 učesnika, od tih 10 članica i 35 članova. Na tečaju bila su zastupljena 22 društva. Po profesiji bilo je: ratara 13, zanatljija 9, časnivnika 6, učitelja 11, studenata 1 i privatnika 5. Nastamba i prehrana bila je zajednička. Predavanja su se održavala od 8—12 i od 2—6 časova popodne v sokolskem domu. Za sve vreme tečaja vladala je primerna disciplina i red.

Na tečaju predavalni su poreč načelnica in načelnice župe još i sledeča braća: Milivoj Moljac, Miloš Stanović, dr. Bogdan Popović, Aleksandar Jovanović, Aleksandar Pavlović i Stevan Žeberan.

Na oprostljnom večeru, kojega je župa priredila učesnicima tečaja, pričakane su od strane tečajnika sve večne odredbe za IX. župski slet, koji će se održati 1931. god. u Vel. Bečkerek. Starešina župe brat Nikola Bešlić zaključio je tečaj, pozivajući učesnike na intenzivni rad, te da znanje, koje su stekli na tečaju, upotrebe u korist svojih društava i Sokolstva. U ime tečajnika vodstvu i predavačima tečaja zahvalio se brat Radoje Grujić, občavši, da će u svojim društvinama energično nastaviti rad prema sokolskim načelima i prema uputstvima doivenim na tečaju. — A. P.

Svaki Sokol treba da ima

Kupujemo

ručne (bradlja) i amer. preču u dobrom stanju. Ponude (po mogućnosti sa slikom) adresirajte:

Kupalište Kupari kod Dubrovnika.

SOKOLSKE STRUNJAČE ZA GOMBAVJE OD KOKOSA

jesu najbolje, trajne, elastične i nesključi!

KOKOSOVI ĆILIMI za hodnik i druge prostorije. OTIRACI za noge od kokosa trajni, praktični i jeftini.

Proizvada:

TKAONICA KOKOSA, SARAJEVO
DOBIJE SE U SVAKOJ BOLJOJ RADNJI!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430,000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprejema na knjižice in na tekoči račun. Naložbe proti odpovedi se obreštejo po dogovoru kar na jednolugu.

Ponujemo se dovoljno na posestva, menice in vrednostno papirje čim na jeneje.

Za male trgovce in obrtnike občinstva pri hranilnici kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek. — Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje poštolnice.

Telefon št. 2016 in 2616. Pošt. ček. račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.30.

Telefon št. 2312

Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJŠE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiski Šolske, mlaðinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopis, revije in mlaðinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Jos. Hafner

zavod za umjetno vezenje

Ljubljana, Prisojna ulica (Tabor)

(Bivši poslovoda firme Neškudla, koja je prestala raditi, uslijed smrti vlasnika)

Izradujemo sokolske zastave najjeftinije po našim ili prišolanim načinima, obzirujući se na propis SKJ. Molimo, tražite specijalne oferte i načrte.

IVAN BRICELJ
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev televadnega orodja. Delo solidno, cene zmerne

IZVOR
veletrvoščinsko galerijske, niznberške i kratke robe

SUŠAK
SETALIŠTE KRALJA PETRA produžljena Zvonimirova ul. 92

БЕОГРАД

Гранд Хотел „Петроград“